

INSPECȚIA MUNCII

INSPECTORATUL TERITORIAL DE MUNCA CONSTANTA

Nr.857/2271CRM/10.01.2024

Catre: INSPECTIA MUNCII

IN ATENTIA DOMNULUI INSPECTOR GENERAL DE STAT

Ref: RAPORT ACTIVITATE AL SERVICIUL CONTROL RELATII DE MUNCA, MODUL DE REALIZARE A ACTIUNILOR DIN PROGRAMUL CADRU PENTRU ANUL 2023

Activitatea in domeniul relatiilor de munca in anul 2023 s-a desfasurat in conformitate cu obiectivele specifice ale Inspectiei Muncii.

Pe baza actiunilor prevazute in Programul cadru pentru anul 2023, s-au derulat pe parcursul anului 2023 Campanii Nationale stabilite de Inspectia Muncii, dar si campanii la nivel local stabilite de conducerea I.T.M. Constanta in colaborare cu alte institutii cum ar fi I.J.Politia, I.J.Jandarmi, I.G.I., etc. pe care le vom prezenta in cele ce urmeaza.

Unul dintre cele mai importante obiective ale controalelor efectuate l-a reprezentat identificarea si combaterea cazurilor de munca nedeclarata in domenii susceptibile utilizarii frecvente a acesteia, a muncii tinerilor si copiilor (constructii, prelucrarea si conservarea carni/peste si a produselor din carne/peste si comercializarea acestora, fabricarea produselor de brutarie si a produselor fainoase, fabricarea si comercializarea produselor lactate, comert cu ridicata si cu amanuntul, paza, comert cu carburanti, colectarea si reciclarea deseurilor nepericuloase, intretinere si repararea autovehiculelor, alte prestari de servicii, unitatile care presteaza activitate pe Litoralul Marii Negre).

In efortul de a diminua acest flagel, in perioada 01.01 - 31.12.2023 ITM Constanta - Serviciul Control Relatii de Munca a desfasurat controale la toate tipurile de angajatori.

Prin munca nedeclarata, agentii economici in mod constient sau inconstient incearca sa se sustraga de la plata contributiilor cuvenite in mod legal bugetului asigurarilor sociale de stat, iar persoanele au serioase dezavantaje sociale si economice (dreptul de a fi platite corespunzator activitatii prestate, dreptul la concediul de odihna, dreptul la vechime in munca, dreptul la asigurari sociale si de sanatate).

Cele mai intalnite aspecte ale muncii nedeclarate in cadrul actiunilor de control in perioada 01.01- 31.12.2023 sunt:

- situatia in care intre angajator si angajat se realizeaza un acord verbal sau tacit in urma caruia angajatul presteaza munca in lipsa unui contract individual de munca, lipsindu-se de

drepturile care decurg dintr-un astfel de contract, cat si de drepturile obtinute prin plata contributiilor prevazute de lege;

- situatia in care angajatul stie ca lucreaza in baza unui contract individual de munca deoarece a semnat un astfel de act in fata angajatorului, dar contractul nu a fost inregistrat in registrul general de evidenta al salariatilor in format electronic si nu a fost transmis la ITM, ramanand in posesia angajatorului;
- situatia in care agentii economici avand o activitate cu fluctuatii mari de personal, au considerat ca pentru asa numitele "perioade de proba" au dreptul sa foloseasca personal fara forme legale de angajare;
- situatia in care salariatul are contractul individual de munca suspendat pentru somaj tehnic dar cu toate acestea el este primit la lucru;
- situatia in care salariatul este angajat cu CIM cu fractie de norma si desfasoara activitate in afara programului stabilit in contractul individual de munca;
- angajatorul si angajatul incalca prevederile legale din ignoranta.

In toate cazurile prezentate mai sus, inspectorii de munca din cadrul serviciului control relatii de munca au dispus masuri si s-au aplicat amenzi in conformitate cu prevederile art.260 alin.(1) lit.e - e³ din Legea 53/2003 republicata.

In perioada 01.01 - 31.12.2023, cei 20 inspectori de munca din cadrul serviciului control relatii de munca (care au participat la actiunile de control) au efectuat un numar de 2816 controale, au sanctionat 506 angajatori aplicand un numar de 698 sanctiuni din care 457 amenzi si 241 avertismente - in valoare totala de 5.190.400 lei.

Controalele au fost efectuate in baza graficelor lunare de control aprobate de conducerea ITM Constanta, a campaniilor organizate la nivel local si controalelor dispuse de Inspecția Muncii Bucuresti in cadrul Campaniilor Nationale.

In perioada 09.02-10.03.2023, s-a desfasurat Campania Nationala de control a modului în care angajatorii romani respecta prevederile legale referitoare la relatiile de munca și regimul juridic aplicabil strainilor pe teritoriul Romaniei, ocazie cu care au fost verificati un numar de 112 angajatori, 4 fiind sanctionati contraventional cu amenda in suma de 43.000 lei; cu ocazia controalelor a fost identificat un cetatean strain care presta activitate fara aviz de angajare si o persoana fara forme legale de angajare(sanctiune de 20.000 lei).

De asemenea, in perioada 08.06-15.06.2023, s-a desfasurat Campania Nationala privind identificarea cazurilor de munca nedeclarata in domeniul constructiilor, fiind verificati un numar de 57 angajatori, 4 fiind sanctionati contraventional pentru primirea la munca a 10 persoane fara forme legale de angajare cu amenda in suma de 200.000 lei.

In perioada 10.07-16.07.2023, s-a desfasurat actiunea de control la centrele rezidentiale si nerezidentiale dispusa din ordinul prefectului, fiind incheiate un numar de 59 procese verbale de control, ocazie cu care au fost sanctionati un numar de 16 angajatori, aplicandu-se un numar de 16 sanctiuni contraventionale din care 13 amenzi in suma totala de 38.000 lei, respectiv 3 avertismente conform prevederilor O.G. 2/2001; a fost identificata o persoana fara forme legale de angajare si au fost dispuse un numar de 28 de masuri cu termen de indeplinire pentru remedierea deficientelor constatate.

In perioada 01.08-18.08.2023, s-a desfasurat actiunea de control la centrele de asistenta/ingrijire/recuperare, fiind incheiate un numar de 25 procese verbale de control, fiind sanctionati un numar de 4 angajatori, aplicandu-se un numar de 4 sanctiuni contraventionale din care o amenda in sumă de 1.500 lei, respectiv 3 avertismente

conform prevederilor O.G 2/2001; au fost dispuse un numar de 4 de masuri cu termen de indeplinire pentru remedierea deficientelor constatate.

In perioada 01.07.2023 - 01.09.2023, s-a desfasurat Campania Nationala privind identificarea cazurilor de munca nedeclarata si respectarea prevederilor legale in domeniul relatiilor de munca la angajatorii care isi desfasoara activitatea pe litoralul Marii Negre, ocazie cu care au fost verificati un numar de 721 angajatori, aplicandu-se 85 sanctiuni contravenționale din care 52 amenzi contravenționale în sumă totală de 431.900 lei, respectiv 33 sanctiuni contravenționale cu avertisment conform prevederilor O.G 2/2001; au fost identificate 17 persoane fara forme legale de angajare(340.000 lei amenda) si au fost dispuse un numar de 183 masuri cu termen de indeplinire pentru remedierea deficientelor constatate.

In perioada 28.08.2023-31.10.2023, s-a desfasurat Campania Nationala privind modul de respectare a prevederilor legale privind incheierea si executarea contractelor individuale de munca la angajatorii care desfasoara activitati de depozitare și comercializare a carburantilor auto tip GPL, fiind verificati un numar de 118 angajatori. Au fost aplicate un numar de 17 sanctiuni dintre care 11 amenzi in valoare de 16.500 de lei, respectiv 6 avertismente conform prevederilor O.G 2/2001; au fost dispuse un numar de 48 masuri de remediere a neconformitatilor constatate.

In perioada 27.10-15.12.2023 s-a desfasurat Campania Nationala privind verificarea modului in care sunt respectate prevederile legale in domeniul relatiilor de munca si in domeniul securitatii si sanatatii in munca la centre rezidentiale de servicii sociale, ocazie cu care s-au efectuat un numar de 45 de controale, fiind stabilite 4 sanctiuni din care 3 amenzi in suma de 6.000 de lei si un avertisment conform O.G.2/2001 .

In perioada 12-15.12.2023 s-a desfasurat Campania Nationala privind modul de respectarea a prevederilor Legii nr.156/2000 de catre agentii de plasare forta de munca, ocazie cu care au fost controlati un numar de 26 angajatori, fiind stabilite pentru 2 angajatori un numar de 3 sanctiuni din care 2 amenzi in suma de 30.000 de lei si un avertisment conform O.G.2/2001.

Valoarea amenzilor aplicate, de catre inspectorii de munca din cadrul Serviciului Control Relatii de Munca, pentru munca nedeclarata conform art.260 alin.1 lit.e - e³ din Legea 53/2003 (republicata), in perioada 01.01-31.12.2023 este de 2.050.000 lei; numarul total de agenti economici depistati cu munca nedeclarata in perioada 01.01 - 31.12.2023 este de 55.

Numarul total de persoane depistate de catre inspectorii de munca din cadrul Serviciului Control Relatii de Munca prestand munca nedeclarata in perioada 01.01-31.12.2023, este de 122 persoane.

In aceeași perioada, in cazul a doi angajatori s-a constatat faptul ca acestia foloseau munca subdeclarata, fiind sanctionati contravențional cu amenda de 100.000 lei si avertisment.

Totodata, in perioada 01.01- 31.12.2023 au fost rezolvate un numar de 1100 petitii ale angajatilor cu privire la practicarea de catre angajatori a muncii fara forme legale de angajare si nerespectarea drepturilor ce decurg din contractele individuale si colective de munca.

Activitatea de identificare si combatere a cazurilor de munca nedeclarata s-a realizat prin controale inopinate la toate tipurile de angajatori, iar rezultatul actiunilor de control a fost mediatizat in presa locala si la posturile de radio si TV locale (ziarele Telegraf, Cuget Liber, Observator, Jurnalul, Replica, Radio Constanta, Antena 3 Constanta, TV Neptun), in

speranta unui efect educational asupra angajatorilor, dar mai ales al angajatilor in probleme de legislatia muncii.

In timpul controalelor s-a procedat la identificarea personalului, verificarea formelor legale de angajare, a documentelor de plata a salariilor, garantarea salariului minim brut pe tara, evidenta orelor de munca prestate de salariatii si a altor prevederi din legislatia muncii.

Masurile intreprinse de inspectorii de munca pentru combaterea si diminuarea muncii nedeclarate, sunt:

- aplicarea amenzilor contraventionale prevazute de art.260 alin.(1) lit.e - e³ din Legea 53/2003 publicata ;
- incheierea imediata a contractelor individuale de munca in forma scrisa si inregistrarea si transmiterea acestora in registrul general de evidenta al salariatilor;
- urmarirea permanenta a angajatorilor supusi monitorizarii, carora li s-au stabilit masuri de intrare in legalitate;
- acordarea de consultanta de specialitate unitatilor controlate in cazurile de necunoastere a legislatiei muncii;
- efectuarea cu prioritate a controalelor - ca urmare a sesizarilor facute de organele de politie, prefectura, primarii din judet, etc.
- cresterea gradului de constientizare atat a angajatorilor cat si a angajatilor privind importanta incheierii in forma scrisa a contractului individual de munca si a inmanarii unui exemplar angajatului anterior inceperii activitatii.

Prin activitatile de control efectuate s-a incercat instituirea unei discipline in domeniul respectarii legislatiei muncii, astfel ca masurile de protectie a persoanelor incadrate in munca sa fie reale iar acestea sa beneficieze de drepturile prevazute de legislatia muncii in vigoare, si munca nedeclarata si subdeclarata sa fie diminuat. Toate controalele efectuate au avut si un caracter de informare atat a angajatorilor cat si a angajatilor asupra riscurilor pe care le presupune practicarea muncii nedeclarate, precum si a necesitatii asigurarii unei protectii sociale a angajatilor.

De asemenea, in perioada 01.01 - 31.12.2023 s-au transmis un numar de 920 scrisori de notificare in vederea informarii in scop preventiv, cu recomandarea de a consulta si de a respecta integral legislatia incidenta in domeniul relatiilor de munca, la angajatori care desfasoara activitate in domeniul fabricarea painii, fabricare prajiturilor, activitati ale centrelor de fitness, activitati de jocuri de noroc si pariuri, activitati de asistenta medicala, lucrari de constructii, etc..

Sanctiunile aplicate in baza Legii 53/2003 republicata au dus in majoritatea cazurilor la remedierea deficientelor constatate.

In urma controalelor efectuate in perioada 01.01-31.12.2023 am depistat la agentii economici controlati urmatoarele situatii speciale:

- angajatori care inregistreaza si transmit in REGES contracte individuale de munca care nu exista; persoanele identificate la lucru desi mentioneaza ca nu au semnat contracte individuale de munca, au inregistrate si transmise contractele individuale de munca in REGES;
- societati comerciale care sunt dizolvate sau in lichidare judiciara, la care a fost foarte greu sau chiar imposibil de a intra in posesia actelor necesare, in vederea certificarii unei anumite perioade de vechime in munca, datorita nedepistarii locului arhivarii acestora ;

- societati comerciale aflate in insolventa, lichidare judiciara care folosesc munca nedeclarata ;
- conducatori de societati comerciale - cetateni straini - care au parasit tara nepredand actele societatii unei alte persoane care sa-i reprezinte.
- pentru a evita sanctionarea, unii angajatori incheie contracte individuale de munca fara a completa data inceperii sau nu sunt semnate de salariati, la control invocandu-se ca salariatul lucreaza de cateva zile si nu a avut timp sa-l semneze insa este inregistrat si transmis in registrul general de evidenta al salariatilor.
- de cele mai multe ori salariatii refuza sa completeze fisele de identificare pentru a nu isi pierde locul de munca.
- un impediment in desfasurarea controalelor, este declararea oficiala a sediului social la alta adresa decat cea la care se desfasoara activitatea societatii; pentru depistarea acestor angajatori, se iroseste mult timp fiind necesara deplasarea inspectorilor de munca la 2-3 adrese pentru identificarea unei societati.
- refuzul persoanelor gasite la lucru de a completa fisele de identificare, desi acest fapt este amendabil conform art.23 alin.1 lit.a din Legii nr.108/1999 republicata este greu de demonstrat ca angajatul, angajatorul, etc. impiedica inspectorii de munca sa identifice persoanele gasite la lucru sau ca acestea au refuzat sa completeze fisele de identificare;
- persoanele depistate nu au asupra lor actele de identitate, fiind dificil de identificat chiar si cu ajutorul jandarmilor;
- nemulțumirea angajatorilor cu privire la intreruperea activitatii;
- atitudinea agresiva a angajatorilor fata de inspectorii de munca;
- invocarea de catre persoanele depistate ca nu presteaza munca si ca au venit in vizita, desi acestia sunt echipati de munca sau sunt gasiti prestand activitate;
- restrictionarea accesului inspectorilor de munca pe proprietatea privata apartinand persoanelor fizice. Ex.: constructiile executate in regie proprie desi vorbim de hoteluri, blocuri de locuinte, etc.
- insuficienta mijloacelor auto necesare deplasarii in teren a celor 20 de inspectori.

Verificarea modului in care angajatorii respecta prevederile Codului Muncii, Legea 53/2003, republicata, cu modificarile si completarile ulterioare

Majoritatea agentilor economici controlati in perioada 01.01-31.12.2023, respecta clauzele prevazute in contractele individuale de munca, contractele colective de munca si a celorlalte prevederi din legislatia muncii.

In urma controalelor efectuate in perioada 01.01 - 31.12.2023, s-a constatat refuzul angajatorului de a pune la dispozitia inspectorilor de munca a documentelor solicitate in cazul a 90 de societati(88 amenzi si 2 avertismente), care au fost sanctionate contraventional cu amenda cuprinsa intre 5000 -10.000 lei fiecare, conf. art.23 alin.(1) lit."c" din Legea 108/99 republicata (valoare totala a amenzilor 485.000 lei); de asemenea, in cazul unei societati a fost sesizat parchetul competent datorită faptului ca angajatorul intra sub incidenta art. 264 (2) din Legea 53/2003 Rep. care precizeaza : "constituie infractiune si se pedepseste cu inchisoare de la o luna la un an sau cu amenda penala refuzul nejustificat al unei persoane de a prezenta organelor competente documentele legale, in scopul impiedicarii verificarilor privitoare la aplicarea reglementarilor generale si speciale în domeniul relatiilor de muncă, in termen de cel mult 15 zile de la primirea celei de-a doua solicitări".

Majoritatea agentilor economici, verificati in perioada 01.01 - 31.12.2023, respecta prevederile Codului Muncii - privind salariul de baza minim brut pe tara, clauzele din contractele individuale de munca privind stabilirea si respectarea duratei timpului de munca si de odihna; stabilirea si acordarea la timp a drepturilor care decurg din munca prestata.

In actiunile de control efectuate s-a verificat, modul de intocmire a documentelor de prezenta (condici, fise, pontaje,etc.), organizarea lucrului in schimburi (unde este cazul), respectarea timpului de munca si odihna, respectarea celorlalte drepturi prevazute in legislatia muncii (concedii de odihna, concedii medicale, etc.), respectarea normelor specifice privind conditiile de munca ale tinerilor, femeilor, precum si a celorlalte categorii de persoane defavorizate).

In urma controalelor efectuate in perioada 01.01- 31.12.2023 au fost depistate la agentii economici urmatoarele situatii speciale:

- necompletarea tuturor clauzelor in contractele individuale de munca incheiate (CO; locul de munca, sporuri, incadrarea in locuri cu conditii deosebite, etc.;
- stipularea in contractul individual de munca a unor clauze contrare dispozitiilor legale;
- lipsa actelor aditionale prin care se modifica clauzele contractului individual de munca privind salariul, functia sau locul de desfasurare a activitatii;
- in cazul concediile fara plata acordate angajatilor, pentru interes personal, nu exista cereri din partea acestora.
- desi multi angajatori acorda tichete de masa, acest drept nu se mentioneaza la "alte drepturi" in contractele individuale de munca si nici nu sunt prevazute (negociate) in Regulamentul Intern si/sau Contractul Colectiv de Munca;
- nu se tine corect evidenta orelor de munca prestate de fiecare angajat;
- in general se acorda concediu legal de odihna dar sunt si situatii in care din cauza lipsei fortei de munca calificate concediul de odihna nu se acorda pe an calendaristic.
- in multe cazuri, angajatorii nu compenseaza in bani concediulul de odihna cuvenit angajatilor, pentru perioada lucrata, la data incetarii activitatii;
- multi angajatori nu fac dovada platii drepturilor salariale angajatilor conform codului muncii si/sau nu respecta data platii salariului stabilita in contractele individuale de munca.

Masurile dispuse prin actele de control incheiate se refera la respectarea duratei timpului de munca de 8 ore/zi, plata orelor suplimentare conform Codului Muncii la unitatile unde nu se poate compensa cu timp liber corespunzator si respectarea celorlalte prevederi din contractul colectiv de munca aplicabil si prevederile Legii 53/2003 republicata.

Cu ocazia controalelor efectuate s-au dispus 5039 masuri pentru intrarea in legalitate.

In urma verificarilor efectuate s-a constatat urmatoarele:

- un numar de 33 angajatori nu au dus la indeplinire masurile dispuse de inspectorii de munca, la termenele stabilite de acestia, motiv pentru care au fost sanctionati contraventional cu avertisment sau cu amenda cuprinsa intre 5000 - 10.000 lei fiecare, conform art.23 alin.1 lit."b" din Legea nr.108/1999 republicata - valoare totala a amenzilor 215.000 lei;
- neacordarea la termen a salariilor cuvenite pentru munca prestata din cauza lipsei de disponibil in contul curent generata de blocajul economico-financiar;

- neacordarea la termen a tichetelor de masa prevazute in contractele collective/individuale de munca;
- nerespectarea prevederilor legale privind munca in zilele de sarbatoare legala in cazul a 3 angajatori care au fost sanctionati contraventional cu avertisment conform art. 260 alin. (1) lit.g din Legea 53/2003 republicata;
- nerespectarea prevederilor legale privind munca suplimentara in cazul a 3 angajatori care au fost sanctionati contraventional cu avertisment sau amenda cuprinsa intre 1500 - 3000 lei pentru fiecare salariat caruia nu i s-au respectat drepturile, conform art. 260 alin. (1) lit.i din Legea 53/2003 republicata - suma totala amenzi 120.000 lei;
- nerespectarea prevederilor legale privind acordarea repausul saptamanal in cazul a 46 angajatori care au fost sanctionati contraventional cu avertisment sau amenda cuprinsa intre 1500 - 3000 lei fiecare, conform art. 260 alin.(1) lit.j din Legea 53/2003 republicata - suma totala amenzi 33.000 lei;
- nerespectarea prevederilor legale privind obligatia de a tine evidenta orelor de munca prestate de fiecare salariat a fost constatata in cazul a 106 de angajatori, care au fost sanctionati contraventional cu avertisment sau amenda cuprinsa intre 1500 - 3000 lei fiecare, conform art. 260 alin.(1) lit.m Legea 53/2003 republicata - suma totala amenzi 125.000 lei.

Pentru rezolvarea acestor situatii inspectorii de munca au stabilit masuri pentru intrarea in legalitate, masuri care au fost realizate la termenele stabilite in procesele verbale de control cu anumite exceptii.

Verificarea modului in care angajatorii respecta prevederile O.G. nr. 25/2014 privind incadrarea in munca si detasarea strainilor pe teritoriul Romaniei si pentru modificarea si completarea unor acte normative privind regimul strainilor in Romania.

In urma a 199 controale efectuate in perioada 01.01- 31.12.2023, din care 21 impreuna cu reprezentanti ai I.G.I Constanta, au fost identificati 4 cetateni straini care p s-a dispus o masura pentru incalcarea prevederile O.G. nr. 25/2014 privind incadrarea in munca si detasarea strainilor pe teritoriul Romaniei și pentru modificarea și completarea unor acte normative privind regimul strainilor în Romania.

Control privind modul in care agentii economici respecta prevederile Legii 156/2000 privind protectia cetatenilor romani care lucreaza in strainatate modificata si completata

In perioada 01.01- 31.12.2023 au fost efectuate 27 controale la societati care au ca obiect de activitate "plasarea de forta de munca in strainatate", 3 dintre acestea fiind sanctionate cu amenda(in suma de 50.000 lei) sau avertisment pentru incalcarea legislatiei in vigoare.

Controlul privind modul in care angajatorii respecta prevederile Legii nr.16/2017

In perioada 01.01 - 31.12.2023 au fost verificati 15 angajatori care se aflau sub incidenta Legii 16/2017. Cu aceasta ocazie s-a constatat ca 9 angajatori nu respecta prevederile legale in vigoare, motiv pentru care acestia au fost sanctionati contraventional cu avertisment sau amenda - suma totala amenzi 30.000; pentru remedierea deficientelor constatate au foast dispuse un numar de 14 masuri cu termen de indeplinire.

Verificarea modului de respectare de catre angajatori a prevederile legale - HG 905/2017 - privind registrului de evidenta a salariatilor

In perioada 01.01- 31.12.2023 s-au constatat cazuri de nerespectare a prevederilor legale la 245 angajatori care au fost sanctionati contraventional cu avertisment sau amenda conform HG 905/2017 - valoarea totala a amenzilor aplicate fiind de 130.800 lei.

Verificarea modului în care angajatorii respectă prevederile Legii nr. 202/2002 privind egalitatea de șanse și de tratament între femei și bărbați, republicată

In perioada 01.01 - 31.12.2023 au fost efectuate un numar de 1112 controale avand ca obiectiv respectarea prevederilor Legii nr. 202/2002 privind egalitatea de sanse si de tratament intre femei și barbati, republicată, fiind sanctionata o societate cu avertisment, stabilindu-se un numar de 230 de masuri cu termen de indeplinire.

In urma celor prezentate anterior consideram ca Serviciul Control RM a reusit sa atinga obiectivele stabilite de Inspectia Muncii, cautand sa mentina un echilibru social in relatiile cu partenerii sociali - patronate si sindicate.

Becheanu Marian

Inspector sef

ITM Constanta

Ionita Gabriel

Inspector sef adj.RM

ITM Constanta

Luca Adrian

Sef serviciu CRM